

TRAKŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJA

Vytauto g. 33, 21106 Trakai, tel. (8 528) 55 486, faks. (8 528) 53 140,
el. p. info@trakai.lt, interneto svetainė www.trakai.lt.

TRAKŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS 2022 M. BIUDŽETO VYKDYMO ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

2023 m. vasario 20 d.

BIUDŽETO PAJAMOS

Trakų rajono savivaldybės tarybos 2022 m. vasario 23 d. sprendimu Nr. S1E–2 buvo patvirtintas 2022 metų biudžetas. Trakų rajono savivaldybės 2022 metų biudžetas patvirtintas vadovaujantis Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymu nustatytais terminais. Biudžetinių metų eigoje, atsižvelgiant į papildomai skirtas valstybės biudžeto dotacijas, kitų pajamų pokyčius bei asignavimų persikirstymą, Savivaldybės 2022 metų biudžetas buvo tikslintas.

Patvirtintos metų pradžioje Trakų rajono savivaldybės 2022 metų biudžeto pajamos 53 158 tūkst. eurų. Patikslintas biudžeto pajamų planas 60 573,5 tūkst. eurų įvykdytas 61 425,2 tūkst. eurų, t.y. gauta 851,7 tūkst. eurų (arba 101,4 proc.) daugiau nei buvo suplanuota. Iš viso per ataskaitinius biudžetinius metus gauta mokesčių 32 635,1 tūkst. eurų, t.y. 1 791,2 tūkst. eurų (arba 105,8 proc.) daugiau nei buvo suplanuota. Iš jų gauta: GPM – 30 870,2 tūkst. eurų (planas – 29 657,9 tūkst. eurų), turto mokesčių – 1 691,1 tūkst. eurų (planas – 1 147,0 tūkst. eurų), prekių ir paslaugų mokesčių (mokesčiai už aplinkos teršimą) – 73,8 tūkst. eurų (planas – 39,0 tūkst. eurų). Materialiojo ir nematerialiojo turto realizavimo pajamų gauta 188,1 tūkst. eurų (planas – 125,0 tūkst. eurų), kitų pajamų gauta 3 724,2 tūkst. eurų (planas – 2 911,9 tūkst. eurų), dotacijos – 24 877,9 tūkst. eurų (planas – 26 692,6 tūkst. eurų). Didžiausią dalį negautų dotacijų sudaro dotacijos savivaldybei iš Europos Sąjungos lėšų – 1 395,3 tūkst. eurų (žr. 1 lentelę).

1 lentelė. 2022 metų biudžeto pajamų plano vykdymas

tūkst. eurų

Eil. Nr.	Pajamų pavadinimas	Patvirtintas planas	Patikslintas planas	Įvykdyta	Įvykdymas lyginant su patikslintomis pajamomis	
					%	suma
1	MOKESČIAI (2+4+8)	28570,1	30844,0	32635,1	105,8	1791,2
2	Pajamų ir pelno mokesčiai (3)	27384,1	29658,0	30870,2	104,1	1212,3
3	Gyventojų pajamų mokestis	27384,1	29658,0	30870,2	104,1	1212,3
4	Turto mokesčiai (5+6+7)	1147,0	1147,0	1691,1	147,4	544,1
5	Žemės mokestis	710,0	710,0	781,3	110,0	71,3
6	Nekilnojamo turto mokestis	420,0	420,0	874,6	208,2	454,6
7	Paveldimo turto mokestis	17,0	17,0	35,2	207,1	18,2
8	Prekių ir paslaugų mokesčiai (9)	39,0	39,0	73,8	189,2	34,8
9	Mokestis už aplinkos teršimą	39,0	39,0	73,8	189,2	34,8
10	KITOS PAJAMOS (11+15+22+23)	2738,9	2911,9	3724,2	127,9	812,3
11	Turto pajamos (12+13+14)	242,0	244,1	322,2	132,0	78,1
12	Palūkanos už paskolas	1,0	1,0	3,1	310,0	2,1
13	Nuomos mokestis už valstybinę žemę ir valstybinius vidaus vandenų telkinius	50,0	50,0	106,3	212,6	56,3
14	Mokesčiai už valstybinius gamtos išteklius ir kitos neišvardytos pajamos (aplinkos apsaugos rėmimo specialioji programa)	191,0	193,1	212,8	110,2	19,7
15	Pajamos už prekes ir paslaugas (16+17+18+19+20)	2463,9	2529,2	3241,4	524,0	351,5
16	Pajamos už ilgalaikio ir trumpalaikio materialiojo turto nuomą	120,1	140,3	97,9	69,8	-42,4
17	Pajamos už prekes ir paslaugas	204,2	210,1	226,0	107,6	15,9
18	Įmokos už išlaikymą švietimo, socialinės apsaugos ir kitose įstaigose	681,6	720,8	716,5	99,4	-4,3
19	Įmokos už savivaldybės infrastruktūros plėtrą	200,0	200,0	560,7	280,4	360,8
20	Valstybės rinkliavos	58,0	58,0	67,4	116,2	9,4
21	Vietinės rinkliavos	1200,0	1200,0	1572,9	131,1	372,9
22	Pajamos iš baudų ir konfiskacijos	28,0	28,0	40,7	145,4	12,7
23	Kitos neišvardytos pajamos	5,0	110,6	119,8	108,3	9,2
24	MATERIALIOJO IR NEMATERIALIOJO TURTO REALIZAVIMO PAJAMOS (25+26)	60,0	125,0	188,1	150,5	63,1
25	Žemė	20,0	85,0	96,5	113,5	11,5
26	Pastatų ir statinių realizavimo pajamos	40,0	40,0	91,6	229,0	51,6
27	IŠ VISO MOKESČIŲ IR PAJAMŲ (1+10+24)	31369,0	33880,9	36547,3	107,9	2666,6
28	DOTACIJOS (29+30+31+32+33+34+35+36)	21789,0	26692,6	24877,9	355,6	-1814,7
29	Valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti	3746,8	3895,9	3818,9	98,0	-77,0
30	Ugdymo reikmėms finansuoti	13410,8	13683,0	13683,0	100,0	0,0
31	Kitos tikslinės dotacijos	1602,9	5228,3	4885,9	93,5	-342,4
32	Dotacija savivaldybėms iš Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos	3028,5	3885,4	2490,1	64,1	-1395,3
33	IŠ VISO PAJAMŲ IR DOTACIJŲ (27+28)	53158,0	60573,5	61425,2	101,4	851,7

Iš valstybės biudžeto per 2022 metus gauta dotacijų 24 877,9 tūkst. eurų, iš jų: valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti – 3 818,9 tūkst. eurų, mokinio krepšeliui finansuoti – 13 683,0 tūkst. eurų, kelių priežiūros ir plėtros programai – 1 884,9 tūkst. eurų, socialinių pašalpų teikimui – 336,6 tūkst. eurų, kompensacijų už būsto šildymo išlaidas, karšto ir geriamojo vandens išlaidas teikimui – 198,7 tūkst. eurų, profesinio mokymo lėšų – 308,3 tūkst. eurų, mokykloms, turinčioms specialiųjų ugdymosi poreikių vaikų – 61,1 tūkst. eurų, lėšų, skirtų neformaliajam vaikų švietimui finansuoti - 175,1 tūkst. eurų, lėšų, susijusių su pedagoginių darbuotojų skaičiaus optimizavimu – 33,3 tūkst. eurų, dotacijos savivaldybei iš Europos Sąjungos finansinės paramos lėšų (projektinės, Kokybės krepšelio, NVŠ) – 2 490,1 tūkst. eurų, dotacija pagal 2014-2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programą įgyvendinamų projektų nuosavam indėliui užtikrinti (VIPA) – 64,5 tūkst. eurų, lėšų, skirtų savivaldybių patirtoms materialinių išteklių teikimo, siekiant šalinti COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) padarinius ir valdyti jos plitimą esant valstybės lygio ekstremaliajai situacijai, išlaidoms kompensuoti (gautos iš ministerijų) – 21,5 tūkst. eurų, lėšų švietimui ir socialinei apsaugai, susijusių su parama užsieniečiams, pasitraukusiems iš Ukrainos dėl Rusijos Federacijos karinių veiksmų Ukrainoje – 631,9 tūkst. eurų, dotacijos savivaldybės viešajai bibliotekai dokumentams įsigyti – 41,2 tūkst. eurų, lėšų, skirtų, pedagoginių darbuotojų, išlaikomų iš savivaldybės biudžeto lėšų (išskyrus valstybės biudžeto specialias tikslines dotacijas), darbo užmokesčiui didinti – 146,0 tūkst. eurų, lėšų akredituotai vaikų dienos socialinei priežiūrai organizuoti – 65,5 tūkst. eurų, lėšų socialinių paslaugų srities darbuotojų minimaliesiems pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientams ir socialinių darbuotojų pareiginės algos pastoviajai daliai didinti, atsižvelgiant į jų turimą kvalifikacinę kategoriją – 67,4 tūkst. eurų, lėšų, skirtų savivaldybių bendrojo ugdymo mokyklų tinklo stiprinimo iniciatyvoms skatinti – 329,6 tūkst. Eur, lėšų asmeninei pagalbai teikti ir administruoti – 98,8 tūkst. Eur, lėšų socialinės rehabilitacijos paslaugų neįgaliesiems teikimo bendruomenėje projektams – 90,1 tūkst. Eur, lėšų būsto pritaikymo neįgaliesiems 2022 metams – 21,4 tūkst. Eur, lėšų integraliai pagalbai teikti – 90,9 tūkst. Eur, lėšų bendruomeninei veiklai stiprinti, įgyvendinant bandomąjį modelį – 23,8 tūkst. Eur, lėšų namų ūkiuose susidariusioms asbesto atliekoms tvarkyti bei kitos iš Aplinkos projektų valdymo agentūros gautos lėšos – 58,9 tūkst. Eur, kitos valstybės biudžeto dotacijos - 136,4 tūkst. eurų.

Trakų rajono savivaldybės gyventojų pajamų mokesčio planas įvykdytas 104,1 proc., arba gauta daugiau 1 212,3 tūkst. eurų. Sėkmingai įvykdyti turto mokesčių (žemės mok., paveldimo turto mok., nekilnojamojo turto mok.) – 147,4 proc. (arba 544,1 tūkst. eurų daugiau), mokesčiai už aplinkos teršimą – 189,2 proc. (arba 34,8 tūkst. eurų daugiau), nuomos mokesčio už valstybinę žemę ir valstybinio vidaus vandenų fondo vandens telkinius – 212,6 proc. (arba 56,3 tūkst. eurų daugiau), mokesčiai už valstybinius gamtos išteklius – 110,2 proc. (arba 19,7 tūkst. eurų daugiau), valstybinės ir vietinės rinkliavų – 130,4 proc. (arba 382,3 tūkst. eurų daugiau), žemės

realizavimo pajamų – 11,5 tūkst. eurų daugiau, pastatų ir statinių realizavimo pajamų – 51,6 tūkst. eurų daugiau.

Trakų rajono savivaldybės asignavimų valdytojai, atlikdami funkcijas, numatytas jų veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose, per 2022 metus surinko 1 601,1 tūkst. eurų pajamų. Už materialiojo turto nuomą, prekes ir paslaugas, įmokas už išlaikymą švietimo, socialinės apsaugos ir kitose įstaigose gauta 1 040,4 tūkst. eurų, savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokų gauta – 560,7 tūkst. eurų.

Vadovaujantis einamųjų metų Finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo nuostatomis bei savivaldybės biudžetui priskirta fiskaline drausme, 2022 metais su AS Luminor banku buvo pasirašyta ir gauta 1 000,0 tūkst. eurų ilgalaikė paskola su metine palūkanų norma, kuri apskaičiuojama, imant atitinkamos trukmės kintamosios palūkanų dalies reikšmės (kintama 6 mėn. Euribor) ir 1,16 proc. fiksuotos kredito maržos sumą visu sutarties galiojimo laikotarpiu. Paskolos paskirtis – investicijų projektams finansuoti. Galutinis kredito grąžinimo terminas 2027 m. gruodžio 5 d.

2022 metais atsižvelgiant į Statistikos departamento paskelbtus oficialius duomenis apie statybos sąnaudų elementų kainų pokyčius, buvo perskaičiuotos Savivaldybės viešojo pastato modernizavimui (atnaujinimui), siekiant skatinti energijos vartojimo efektyvumo didinimą, rangos sutarčių sąmatinės vertės. Tuo pačiu buvo patikslintos ir lengvatinių paskolų sutarčių sumos su AB „Šiaulių bankas“, veikiančio pagal su Viešųjų investicijų plėtros agentūra (toliau – VIPA) pasirašytą finansinės priemonės „Paskolos savivaldybių pastatų modernizavimui, finansuojamos iš Europos regioninės plėtros fondo“ įgyvendinimo sutartį projektams: „Mokslo paskirties Trakų gimnazijos pastato (Unikalus. Nr. 7997-2000-3018) Birutės g. 44, Trakų m., rekonstravimas“ - 786,7 tūkst. eurų bei „Trakų rajono savivaldybės viešojo pastato, esančio adresu Skrebės g. 2D, Aukštadvario mstl., unikalus Nr. 7998-9018-8019 modernizavimui (atnaujinimui), siekiant padidinti energijos vartojimo efektyvumą“ – 668,8 tūkst. eurų. Abiejų paskolų terminai – 10 metų, palūkanų norma: kintamų palūkanų banko marža (57 proc. paskolos) 0,9 proc. + 6 mėn. Euribor, savivaldybių pastatų fondo daliai (43 proc. paskolos) taikoma 0 proc. + 6 mėn. Euribor. Euribor reikšmei esant neigiamai, Euribor bus lygus nuliui. Per 2022 metus šių paskolų panaudota (išimta) – 952,9 tūkst. eurų, likutis nepanaudodų SPF paskolų ataskaitinio laikotarpio pabaigoje – 338,1 tūkst. eurų.

BIUDŽETO ASIGNAVIMAI (IŠLAIDOS)

Rajono savivaldybės metų pradžioje patvirtinti asignavimai – 58 859,6 tūkst. eurų. Patikslintas biudžeto išlaidų planas – 67 468,4 tūkst. eurų. 2022 m. išlaidų planas įvykdytas 92,4 proc. ir iš viso sudaro – 62 338,3 tūkst. eurų.

Lėšų likutis ataskaitinio laikotarpio pabaigai sudaro 5 643,7 tūkst. eurų, iš jų biudžeto lėšų likutis – 3 694,7 tūkst. eurų, skolintų lėšų likutis – 635,9 tūkst. eurų, aplinkos apsaugos rėmimo spec. programos likutis – 261,6 tūkst. eurų, visuomenės sveikatos spec. programos likutis – 33,0 tūkst. eurų, pajamų už parduotą valstybinę žemę – 11,5 tūkst. eurų, Europos Sąjungos (projektinės, Kokybės krepšelio) lėšų likutis – 196,4 tūkst. eurų, VB lėšų (sporto rėmimo fondo) likutis – 118,0 tūkst. eurų, įstaigų (infrastruktūros plėtros įmokos, kitos) likutis – 692,6 tūkst. eurų.

Trakų rajono savivaldybės biudžeto asignavimai skirti septynioms Savivaldybės tarybos patvirtintoms programoms finansuoti:

2 lentelė. 2022 m. Savivaldybės biudžeto išlaidos pagal programas (tūkst. eurų)

Programos kodas ir pavadinimas	Patikslintas planas	Vykdymas	Įvykdymo proc.
01 Savivaldybės valdymo programa	12 109,2	11 292,7	93,3
02 Socialinės paramos ir sveikatos apsaugos paslaugų kokybės gerinimo programa	9 113,0	9 023,5	99,0
03 Aplinkos apsaugos, kaimo plėtros ir verslo skatinimo programa	2 374,3	2 018,9	85,0
04 Viešosios infrastruktūros priežiūros ir plėtros programa	7 524,6	6 722,3	89,3
05 Investicijų programa	6 423,6	3 529,0	54,9
06 Kultūros ir turizmo, sporto, jaunimo ir bendruomenių veiklos aktyvinimo programa	3 212,9	3 185,5	99,1
07 Ugdymo kokybės ir mokymosi aplinkos užtikrinimo programa	26 710,8	26 566,4	99,5
Iš viso	67 468,4	62 338,3	92,4

Pagal išlaidų funkcinę klasifikaciją išlaidų plano įvykdymą sudaro: bendros valstybės paslaugos – 7 989,5 tūkst. eurų, gynyba – 138,8 tūkst. eurų, viešoji tvarka ir visuomenės apsauga – 854,2 tūkst. eurų, ekonomika – 7 830,8 tūkst. eurų, aplinkos apsauga – 1 930,7 tūkst. eurų, būstas ir komunalinis ūkis – 2 247,3 tūkst. eurų, sveikatos apsauga – 591,9 tūkst. eurų, poilsis, kultūra ir religija – 3 590,6 tūkst. eurų, švietimas – 28 545,5 tūkst. eurų, socialinė apsauga – 8 619,0 tūkst. eurų. Išlaidų planas įvykdytas 92,4 proc. ir iš viso sudaro – 62 338,3 tūkst. eurų (be finansinių įsipareigojimų ir turto įsigijimo išlaidų sudarytų - 60 883,9 tūkst. eurų).

3 lentelė. 2022 m. Savivaldybės biudžeto išlaidos pagal valstybės funkcijas (tūkst. eurų)

Valstybės funkcija	2022 m. planas	2022 m. vykdymas	Įvykdymo proc.
Bendros valstybės paslaugos	8 491,8	7 989,5	94,1
Gynyba	166,4	138,8	83,4
Viešoji tvarka ir visuomenės apsauga	878,1	854,2	97,3
Ekonomika	11 011,5	7 830,8	71,1
Aplinkos apsauga	2 314,7	1 930,7	83,4
Būstas ir komunalinis ūkis	2 522,4	2 247,3	89,1
Sveikatos apsauga	626,6	591,9	94,5
Poilsis, kultūra ir religija	3 747,1	3 590,6	95,8
Švietimas	29 031,1	28 545,5	98,3
Socialinė apsauga	8 678,7	8 619,0	99,3
Iš viso	67 468,4	62 338,3	92,4

Didžiausios išlaidos biudžete, kaip ir kiekvienais metais, tenka švietimui. 2022 metais savivaldybės biudžete jos sudarė 45,8 proc., socialinei apsaugai – 13,8 proc., bendroms valstybės paslaugoms – 12,8 proc., ekonomikai tenka – 12,6 proc., kitoms sritims išlaidos pasiskirsto mažesnėmis dalimis biudžete.

2022 metais finansinių įsipareigojimų įvykdymo išlaidos (gražinta ilgalaikių paskolų einamųjų metų dalis) sudarė – 1 454,4 tūkst. eurų, iš jų: Lietuvos Respublikos finansų ministerijai – 177,6 tūkst. eurų, kuri buvo gauta Trakų – Lentvario nuotekų valymo įrenginių statybos projektui finansuoti, bei AS Luminor ir AB Šiaulių bankams – 1 276,8 tūkst. eurų, kurios buvo gautos investiciniams projektams finansuoti.

Trakų rajono savivaldybės biudžeto bendras kreditinis įsiskolinimas (mokėtinos sumos) 2022 m. gruodžio 31 d. sudaro 6 131,7 tūkst. eurų. Didžiausią savivaldybės kreditinio įsiskolinimo dalį sudaro ilgalaikių finansinių įsipareigojimų vykdymas (paskolų gražinimas) – 5 127,1 tūkst. eurų (lyginant su 2021 m. gruodžio 31 d. padidėjo 498,4 tūkst. eurų, savivaldybės biudžetui priskirtos fiskalinės drausmės buvo laikomasi), kiti įsiskolinimai sudarė – 1 004,7 tūkst. eurų, iš jų: dėl prekių ir paslaugų įsigijimo – 409,0 tūkst. eurų (lyginant lyginant su 2021 m. gruodžio 31 d. padidėjo 41,5 tūkst. eurų dėl energetinių kainų didėjimo už komunalines paslaugas), soc. paramos pašalpos – 529,8 tūkst. eurų (lyginant su 2021 m. gruodžio 31 d. padidėjo 348,4 tūkst. eurų, tai rajono gyventojams priskaičiuotos kompensacijos už šildymą, kurios išmokėtos per 2023 m. sausio – vasario mėnesius), kiti įsipareigojimai – 65,9 tūkst. eurų. Savivaldybės mokėtinų sumų, kai įvykdymo terminas pradelstas, 2022 metų pabaigai nebuvo. Kitų reikšmingų įvykių, kurie galėjo turėti įtakos biudžeto vykdymo ataskaitai nebuvo.

Ekonominės analizės, finansų ir biudžeto skyriaus
vedėja

Diana Bagdevičienė

